

Що робити у разі
хімічної атаки чи аварії
на хімпідприємстві?

В умовах війни **потрібно бути**
ГОТОВИМ до можливих атак з
різноманітних видів зброї, в тому
числі і хімічної.

- Не нехтуйте сигналами повітряної тривоги. Сповіщення сирени про хімічну небезпеку — це чергування довгого і короткого сигналів.
- Якщо ви почули сигнал хімічної тривоги, за можливості увімкніть радіо чи телевізор для отримання подальших вказівок.
- Якщо у цей час ви перебуваєте на вулиці, негайно знайдіть прихисток у найближчому укритті або в автомобілі з піднятими вікнами.
- Якщо ви у квартирі, щільно зачиніть вікна та двері, вентиляційні отвори, димоходи. Щілини у вікнах та дверях заклейте скотчем.
- Вимкніть електроприлади, газ та воду.
- Одягніться так, щоб залишилося якомога менше відкритої шкіри.
- Використовуйте протигази або ватно-марлеві пов'язки, змочені водою.

ХЛОР

Хлор – отруйний газ, який має жовтувато-зелений колір.

В основному потрапляє в організм через вдихання.

Важчий за повітря, тому поширюється по землі і залишається у погано провітрюваних, низинних місцях (підвали, каналізація).

Вплив при вдиханні:

- подразнення очей, носа та горла;
- спастичний кашель та відчуття задухи;
- блювання; шлунковий вміст може пахнути хлором;
- захриплість або повна втрата голосу (афонія).

ІПРИТ

Іприт або гірчичний газ — хімічна зброя шкірно-наривної дії. Може перебувати у газоподібному, рідкому та твердому стані і зазвичай має характерний запах гірчиці або часнику.

Може знаходитися в навколишньому середовищі 1-2 дні, а при зниженій температурі повітря тижнями чи місяцями.

Основний симптом – великі та болісні пухирі на шкірі.

Інші симптоми:

- звуження зіниць та слезотеча
- нежить, сильне слиновиділення
- задишка, сильний кашель
- нудота, блювання, діарея

АМІАК

Аміак – безбарвний газ із характерним різким запахом та їдким смаком. Легший за повітря. Особливу небезпеку становить для очей.

Вплив при вдиханні:

- сильний кашель і задуха;
- різь в очах;
- порушення частоти пульсу;
- почервоніння шкіри;
- подразнення слизових оболонок та шкіри.

БІЛИЙ ФОСФОР

Білий фосфор – це токсична речовина, яка при контакті з киснем самозаймається.

Температура його горіння — близько 800 °С.

Найчастіше білий фосфор використовують для виготовлення різних боєприпасів.

Може потрапити в організм при вдиханні, ковтанні та вражати шкірні покриви та очі. При потраплянні на шкіру викликає хімічні опіки.

ЦІАНІД

Ціанід або синильна кислота може використовуватись як газ або спрей.

Цією речовиною можуть забруднювати і воду, і їжу, її використовують для атак як всередині приміщення, так і на вулиці.

Серед ранніх симптомів отруєння ціанідом:

- запаморочення;
- нудота, блювання;
- відчуття задухи;
- пришвидшене дихання;
- відчуття стискання в районі шиї, спазм м'язів;
- кома

ЗАРИН

Зарин – це бойова фосфорорганічна отруйна речовина нервово-паралітичної дії, не має вираженого запаху чи кольору. Він важчий за повітря, тому парує на низинах.

Потрапляє в організм людини через шкіру, слизові оболонки ока та органи дихання. Може призвести до смерті за лічені хвилини.

Симптоми ураження:

- » міоз (звуження зіниць), біль в очах, помутніння, нечіткість зору;
- » нудота, блювання, посилене слиновиділення, біль у животі;
- » слабкість, головний біль;
- » утруднене дихання, задишка, бронхоспазм (нагадує приступ бронхіальної астми);
- » сповільнене або пришвидшене серцебиття;
- » рясне потовиділення, посмикування м'язів;
- » при найтяжчій формі ураження — судоми та параліч (параліч дихальних м'язів призводить до швидкої смерті).